

GRAMMATICAL MODALITY AND MEANS OF EXPRESSING IT

Grammatical or syntactic modality expresses actions viewed upon as real, unreal, optative, hypothetic, conditional, incentive, interrogative, etc. The principal means of expressing such actions are mood forms of the verbs (indicative, imperative and subjunctive). These mood forms are realized in sentences of optative or wishful (бажальна), incentive (спонукальна) and subjunctive (умовна) modality.

1. Optative Modality

Optative modality in English and Ukrainian serves to express the wish of the speaker to establish the correspondence of content of the utterance to reality. The main ways and means of expressing this type of modality in English are syntactic. They include characteristic sentence structure, the use of auxiliary and modal verbs, the ascending or descending utterance intonation. In Ukrainian apart from the modal verbs and intonation some specifying modal particles are used: **б/би, аби, шоб/щоби, бодай, десь, либонь, хай, хоч, хоч би, чи не, коли б, якби** and others:

Я її либонь побачу. – I might see her there.

Чи не краще вийти назустріч? – Would it not be better to meet them halfway?

To express wish with implied regret or unreal wish the stative **жаль** or **шкода** may be used in Ukrainian:

I wish I had met him when he was younger. – Шкода, що я не зустріла його, коли він був молодшим.

2. Incentive modality

Incentive modality is mostly expressed in English through the modal verb **let**. The incentive meanings are usually rendered into Ukrainian with the help of the imperative mood forms of the verbal predicate and the particle **хай/нехай**:

Let him that earns the bread eat it. – Нехай той, хто заробляє свій хліб, і споживає його.

Let each tailor mend his own coat. – Хай кожен займається своїми справами.

Ukrainian incentive sentences introduced by the particle **хай/нехай** are usually translated into English with the help of the modal verb **let** as well:

Нехай мати усміхнеться. Заплакана мати. – Let once more our mother smile. Our tear-ridden mother.

Incentive modality may also be expressed in Ukrainian with the help of other modal particles. One of the often used for this purpose is **ж/же**, the meaning of which is usually expressed in English through the modal verb **let** and the corresponding intonation:

Походимо ж, моя зоре. – Oh let us wander still, my fate...

English incentive meanings can also be expressed through the combination of the particle **long** with the modal verb **may**, which together with the corresponding intonation of the sentence express the meaning close to Ukrainian exclamatory sentences with the particle **хай** or the particles **хай же**:

Long live and prosper our Motherland! May our Motherland live long! – Хай/хай же живе і квітне наша Батьківщина!

3. Subjunctive modality

The means of expression and rendering subjunctive modality in English are the modal verbs **could, should, would, might** and the expressions **would rather, would sooner**. These modal verbs are also used to express the corresponding subjunctive meanings in Ukrainian simple and composite sentences:

Пішов би в огонь і воду. – He would go through thick and thin/through many trials.

EXERCISES

Ex.1. Identify the meanings expressed by the underlined modals below. Find equivalent Ukrainian modals or other semantic equivalents (e.g., particles) and translate the sentences.

Model: It was really a terrible break. – Це й справді був жахливий випадок. *от:* Це справді-таки була жахлива безтактність.

1. Latin America, in fact, is a veritable laboratory of anti-corruption experiments. 2. Perhaps, in the end, the only universal cure for corruption is to quietnature democracy. 3. “Maybe they won’t come? Maybe it was all a lie?” – “Maybe.” 4. Oh, I feel some concern for my future all right. Sure. Sure, I do. 5. “I thought about it for a minute.” – “But not too much, I guess.” 6. She was apparently indifferent to her two daughters... 7. The young fellow was obviously anxious to be well with him. 8. “Really,” she thought, “I should come out more often, really it is very pleasant here in summer...” 9. “The sand isn’t so soft here.” – “Of course, of course.” 10. She was very quiet for some moments, as if, perhaps, shy of being alone with him. 11. Yes, indeed, he’s such a good watch-dog. 12. You did not approve of paying such a sum, naturally. 13. “I wanted to bring the crab.” – “All right, darling, all right.” 14. “I think I got a good picture of Heidi.” – “Indeed.”

Indeed.” 15. And today, **most fortunately**, is a Thursday. 16. “After all, three hundred pounds is three hundred pounds.” – “**Certainly** it is.” 17. **Unfortunately**, when you opened it contained only blank sheets of paper. 18. The builders’ letter he kept to the last. Some bill, **probably**. 19. I couldn’t care less, **frankly**. 20. **No doubt**, if you were a good detective, you’d be able to make it much clearer to me than it is. 22. “An unpleasant and dangerous looking young man”, he thought, “and **not impossibly** a murderer.”

Ex. 2. Identify the type of modal meaning expressed by the modal verbs and mood forms in the English sentences below. Suggest the appropriate means and ways for faithful translating these sentences into Ukrainian.

1. I should have seen them farther first. 2. I would have it as a gift. 3. Jacob would have insisted on going to the police. 4. Most people, Mr.Poirot, would let this business go. 5. If only one were like birds! 6. I should be sorry to interrupt you. 7. I suggested we should meet here... 8. I couldn’t squeeze a tear out of my eyes, if life depended on it... 9. A real change of air surroundings would be very helpful if you could arrange it. 10. I wish you had not put yourself to so much trouble. 11. You had better move over to the other side. 12. What a delight it would be if it would endure. 13. I wouldn’t have wanted you to come if I hadn’t loved you. 14. He had been anxious that morning in case she might take it into her head to come. 15. I’d have been hurt, if you hadn’t called. 16. It wouldn’t have been so bad if she hadn’t been all alone in the house. 17. It wouldn’t have happened if Douglas hadn’t come here. 18. Had he not known, it could be so easy. 19. Even if they had wanted me to stay, I should have refused. 20. Happy they could have been, if they could have dismissed me at a month’s warning too. 21. She wished she had an opportunity of a few words with him, so that she would have told him not to worry. 22. If you had been in love with him, you wouldn’t have wanted three days to think it over. You’d have said yes there and then. 23. And their feet would have yet trod many trails and not dusting brushed the clouds aside and cleared the air. 24. If I had been you, mother, I might have done as you did...

Ex. 3. Identify the modal meanings expressed through optative or subjunctive modality in the English sentences below and translate them into Ukrainian.

1. I wish it hadn’t happened. Oh, I wish it hadn’t happened. 2. “If you rested, I would go,” I urged him. 3. I think I’d better ring off. 4. And with time on my side I would look back on the day without bitterness... 5. “On your way, bums,” the policeman said, prodding us with his billy. 6. “You go up to

bed,” I said, “You are sick”. 7. “Don’t think,” I said, “Just take it easy.” 8. “Let’s not have any ordering, nor any silliness, Francis,” Margot said. 9. “Behave yourself.” – “Oh, shut up,” Macober almost shouted. 10. “Let’s go to the car,” said Macober. “Let’s all have a drink. Come along.” 11. You ought to take some broth to keep your strength up. 12. It would have been natural for him to go to sleep. 13. I’d rather stay awake. 14. Well, he says himself, he wouldn’t have white servants. 15. I think I’d better shake hands, just the way I would with anybody else. 16. The girls wouldn’t have thought so much of him if they’d seen him then. 17. If he couldn’t get something to do he’d have to commit suicide. 18. The swim shouldn’t take you much over an hour and a quarter. 19. “We’d better be getting back,” one of the girls said. 20. “Richard should stay here and I should go up North,” Frank said. 21. “I wish you hadn’t stopped your German,” said Mor. 22. If you should happen to change your mind, I’m always ready to take off your hands. 23. I expect you’ve not finished your business. I should be sorry to interrupt. 24. If Joe were only with him! 25. Happy they could have been, if they could have dismissed me at a month’s warning too. 26. But for your help, the old woman would not have risked crossing the street. 27. They were ready to attack the intruders, should they prove unfriendly. 28. If they were hunters, I must hide before they saw me. 29. If worst came to worst. 30. He suggested that they should have a stroll through the Luxembourg (museum). 31. Then, perhaps, I’d be able to judge if I could help. 32. Even if they had wanted me to stay, I should have refused. 33. If we could get hold of her, we might learn a lot more. 34. “I wish you had not put yourself to so much trouble,” Stephen said. 35. “I think I’d sooner have the other one,” said Mr. Povey. 36. I wouldn’t have it as a gift. 37. She wished she had an opportunity of a few words with him so that she would have told him not to worry. 38. Mike, would you guess I was half Welsh?

Ex. 4. Translate the Ukrainian sentences containing modality into English, changing them into interrogative sentences.

1. Прошу, назвіть кілька яскравих випадків. 2. Опишіть, будь ласка, їх функції. 3. Розкажіть трохи докладніше про вашу позицію. 4. Дозвольте мені зараз поставити каверзне питання. 5. Назвіть, будь ласка, імена кількох ваших конкурентів. 6. Дозвольте сісти. 7. Прокоментуйте участь бойовиків УНА-УНСО у чеченському конфлікті. 8. Будь ласка, пригадайте цю стару історію. 9. Підпишіться, будь ласка, за блок Литвина. 10. Будь ласка, дайте мені адресу однієї з їхніх асоціацій. 11. Скажіть мені, чому Ви прийшли до нас. 12. Вибачте мене, якщо я забуду Ваше ім’я. 13. Добрий день. Сідайте. 14. Будь ласка, прокоментуйте

твердження, що ви перебуваєте у Німеччині незаконно. 15. “Докторе,” каже він, “зробіть мені милість.” 16. Заходьте, будь ласка. 17. Чорт забирай, замовкніть! 18. Вибачте мене за те, що я питаю вас. 19. Петре, позич мені двадцять гривень. 20. Розкажіть мені щось про себе, про свої зацікавленості, про свої слабкі місця. 21. Дозвольте поставити невивічливе питання. 22. Розкажіть докладніше про Вашу поточну діяльність. 23. Чи не могли б Ви навести приклад?

Ex. 5. Translate the sentences with modal particles “хай”/“нехай”.

1. Хай живе король! 2. Хай береже вас Господь! 3. Хай живуть всі і все! 4. Нехай буде так. 5. Нехай це так і залишиться! 6. Хай живе республіка! 7. Нехай все йде, як йде. 8. Хай живе імператор! 9. Нехай буде проклятий цей день! 10. Нехай він спробує зробити це. 11. Нехай успіх супроводжує вас! 12. Хай святиться ім'я твоє. 13. Хай живуть їх величності! 14. Хай мине мене ця чаша. 15. Хай земля буде тобі пухом. 16. Хай буде так. 17. Хай успіх супроводжує вас! 18. Хай допоможе вам Бог. 19. Нехай прокляття впаде на його голову! 20. Хай буде воля твоя! 21. Хай довгим буде його життя! 22. Хай живе адмірал! 23. Хай допоможе вам Бог.

Ex. 6. Analyse the Ukrainian sentences containing optative, incentive or subjunctive modality and translate them into English.

1. Пора було б уже покінчити з балачками про розподіл земель колишніх колгоспів і радгоспів і розпочати їх справжню приватизацію. 2. Студент побоювався, щоб не наробити помилок при перекладі речень з умовним способом. 3. Він напевне не запізнився б, якби сів на автобус, а не на тролейбус. 4. Хотілося б сподіватися, що в новому тисячолітті людство уникне спустошливих воєн і руйнацій матеріальних цінностей, як це було в двадцятому сторіччі. 5. Що б ви відповіли на таке несподіване запитання допитливого читача? 6. Не хотілося б про це думати, але доводиться за таких обставин. 7. О, як би мені хотілося ще раз побувати на такій виставці творів справді великих майстрів образотворчого мистецтва. 8. Що не кажіть, а такий медичний препарат зробив би справжній переворот у лікуванні алкогольної та тютюнової залежності. 9. Хай вам Бог допомагає у вашій нелегкій і дуже потрібній для виховання патріотизму нашої молоді праці. 10. Хто б міг подумати, що з цього колись звичайного на перший погляд хлопчини стане колись великий спортсмен. 11. Якби не дощ, зараз на Дніпрових пагорбах було б набагато більше киян і гостей. 12. От якби ми зібралися і всі разом поїхали на екскурсію по історичних місцях Лівобережної України. 13. Аби ми

були те знали, ми б ніколи не вирушали були з дому без парасольок чи дощовиків. 14. Хай супроводжують наших атлетів тільки вдачі на всіх олімпійських змаганнях у новому тисячолітті. 15. Скласти б успішно іспити і попрацювати добре фізично влітку. 16. Був би я на вашому місці, я б, звичайно, з радістю погодився їхати перекладачем з делегацією до Рима. 17. На випадок, якби вона зателефонувала, що б я мав сказати про твою відсутність? 18. Тільки б вони не запізнилися на поїзд, як було того разу, коли вони навряд чи встигли б, якби були не взяли таксі. 19. Я б радше пішов пішки, якби не було так слизько. А ти б хіба пішов, якби ще й падав сніг? Мабуть-таки й пішов би. 20. А що, якби справи тоді обернулися були по-іншому? 21. Тоді мені треба було вперш добре все зважити. 22. Пора б уже зважити всі “за” і “проти”. 23. “Тоді чого б це він так підлещувався до мене?” – “А звідки мені це знати?”